

STUDIU DE OPORTUNITATE

**Privind modalitatea de gestiune a
Serviciului de Iluminat Public în**

Comuna Brestovat, județul Timiș

2021

STUDIU DE OPORTUNITATE

Privind modalitatea de gestiune a Serviciului de Iluminat Public în
U.A.T. Brestovat

Cuprins

I. Introducere

- I.1. Scopul studiului de oportunitate
- I.2. Procesul de luare a deciziilor
- I.3. Noua Politică Energetică a Uniunii Europene
- I.4. Situația actuală în domeniul energetic în România
- I.5 Scurtă descriere a U.A.T. Brestovat

II.Aspecte generale privind iluminatului public

- II.1. Obiectivele și cerințele sistemului de iluminat public
- II.2. Aspecte privind politicile publice relevante

III.Fezabilitatea tehnică a realizării serviciului de iluminat public în U.A.T. Brestovat de către un serviciu specializat al primăriei sau delegarea acestuia.

IV.Fezabilitatea economică a realizării serviciului de iluminat public în U.A.T. Brestovat de către un serviciu specializat al primăriei sau delegarea acestuia.

V.Fezabilitatea financiară a realizării serviciului de iluminat public în U.A.T. Brestovat de către un serviciu specializat al primăriei sau delegarea acestuia.

V.1.Consumul de energie electrică pentru iluminatul public din U.A.T. Brestovat în perioada 2015-2017 și cheltuieli ocazionate de mentenanța sistemului și iluminatul festiv

V.2.Delegare serviciu iluminat public vs. Gestiune internă serviciu iluminat public

V.3. Analiza SWOT

VI.Aspecte referitoare la mediu

VII.Aspecte sociale

VIII.Aspecte instituționale

IX.Concluzii și recomandări

1. **Introducere**

1.1. *Scopul studiului de oportunitate*

Scopul studiului de oportunitate constă în determinarea modalității modalitatea de gestiune a Serviciului de Iluminat Public în U.A.T. Brestovat.

Autoritățile administrației publice locale trebuie să asigure gestiunea serviciului de iluminat public pe criterii de competitivitate și eficiența economică și managerială, având ca obiectiv atingerea și respectarea indicatorilor de performanță a serviciului. Autoritățile administrației publice locale vor urmări obținerea unui serviciu de iluminat public corespunzător interesului general al comunităților locale pe care le reprezintă, în conformitate cu legislația în vigoare și cu reglementările C.I.E.

Studiul de oportunitate s-a întocmit prin grija Consiliului Local al U.A.T. Brestovat care are obligația de a hotărî modul de gestiune și obligația de a elabora studiul de oportunitate. Studiul de oportunitate și caietul de sarcini se aprobă prin hotărâre a Consiliului local.

Desfășurarea activității de iluminat public în U.A.T. Brestovat se poate efectua prin două modalități, respectiv prin gestiune directă și prin gestiune delegată. Pe perioada elaborării acestui studiu s-au avut în vedere următoarele:

- serviciile publice trec printr-o perioadă de schimbări majore, de căutări de soluții viabile;
- caracteristicile serviciilor publice de interes general și anume: universalitate, continuitate, adaptabilitate și gestiune pe termen lung, transparență;
- în ceea ce privește organizarea serviciilor publice există două tendințe majore:
 1. tendința de globalizare a serviciilor și de deschidere a pieței, însoțită de apariția și dezvoltarea unor companii;
 2. tendința de menținere a contractului de către autoritățile locale, prin asociere în gestionarea acestor servicii cu companii private, în cadrul unor parteneriate publice-private.

1.2. *Procesul de luare a deciziilor*

După realizare, studiul de oportunitate privind determinarea modalității de gestiune a Serviciului de Iluminat Public în U.A.T. Brestovat. va fi supus spre dezbateri și aprobare Consiliului Local al U.A.T. Brestovat.

1.3. *Noua Politică Energetică a Uniunii Europene*

În conformitate cu Noua Politică Energetică a Uniunii Europene elaborată în 2007, energia este un element esențial al dezvoltării Uniunii Europene, dar în aceeași măsură, este o provocare în ceea ce privește impactul sectorului energetic asupra schimbărilor climatice, a creșterii dependenței de importul de resurse energetice, precum și a creșterii prețului energiei.

Pentru depășirea acestor provocări, Comisia Europeană (CE), consideră absolut necesar ca UE să promoveze o politică energetică comună, bazată pe securitate energetică, dezvoltare durabilă și competitivitate.

Comisia Europeană propune în setul de documente, care reprezintă Noua Politică Energetică a UE, următoarele documente:

- Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu 20% până în anul 2020, în comparație cu cele din anul 1980
- Creșterea ponderii surselor regenerabile de energie în totalul mixului energetic, de la mai puțin de 7% în anul 2006 la 20% din totalul consumului de energie al UE până în 2020
- Creșterea ponderii biocarburanților la cel puțin 10% din totalul conținutului energetic al carburanților utilizați în transport în anul 2020
- Reducerea consumului global de energie primară cu 20% până în anul 2020

Calitatea de stat membru al UE, pentru România impune aplicarea directivelor privind eficiența energetică la utilizatorii finali și serviciile energetice, cogenerarea de înaltă eficiență, încadrarea în normele de mediu precum și respectarea angajamentelor asumate de România prin tratatul de aderare.

1.4. *Situația actuală în domeniul energetic în România . Legislație*

Politica energetică a României este formulată prin următoarele documente principale, inclusiv legislație specifică iluminat public:

- Strategia Energetică a României pentru perioada 2007-2020, aprobată prin HG nr.1069/2007
- Strategia Națională în domeniul Eficienței Energetice aprobată prin HG nr.163/2004
- Ordonanța 22/2008 privind eficiența energetică și promovarea utilizării la consumatori finali a surselor regenerabile de energie
- HG nr.409/2009 privind aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței 22/2008 privind eficiența energetică și promovarea utilizării la consumatori finali a surselor regenerabile de energie
- Ordinul 8/2012 pentru aprobarea ghidurilor cu recomandări privind achiziția de calculatoare, echipamente de copiere/imprimare și echipamente și servicii pentru iluminatul public, prin licitație publică, pe baza de criterii de eficiență energetică
- Legea 230/2006 a serviciului de iluminat public
- Legea 51/2006 republicată în 2013 privind serviciile comunitare de utilități publice
- Legea 98/2016 privind achizițiile publice
- Legea 100/2016 privind concesiunile de lucrări și servicii
- Norma metodologică de stabilire, ajustare sau modificare a valorii activităților serviciului de iluminat public, aprobată prin Ordinul 77/2007

- Regulament cadru al serviciului de iluminat public aprobat prin Ordinul 86/2007
- Caiet de sarcini cadru al serviciului de iluminat public aprobat prin Ordinul 87/2007
- Normativ pentru proiectarea sistemelor de iluminat rutier și pietonal, indicativ NP-062-02
- Normativ SR CEN-TR 13201-1 Iluminat public. Partea 1. Selectarea claselor de iluminat
- Normativ EN 13201-2 Iluminat public. Partea 2. Criterii de performanță
- Normativ EN 13201-3 Iluminat public. Partea 3. Calculul performanțelor

1.5. Scurtă descriere a U.A.T. Brestovat

Brestovăț (germană Brestowatz, Banat-Brestowatz, maghiară Temes-Aga) este o comună în județul Timiș, Banat, România, formată din satele Brestovăț (reședința), Coșarii, Hodoș, Lucareț și Teș.

Localitatea Brestovat are in prezent 674 locuitori .

II. Aspecte generale privind iluminatului public

II.1. Obiectivele și cerințele sistemului de iluminat public

Iluminatul public reprezintă unul dintre criteriile de apreciere a nivelului civilizației dintr-o anumită regiune.

Pe de altă parte, un iluminat public eficient conduce la scăderea riscurilor accidentelor rutiere, la scăderea numărului de agresiuni ale infractorilor asupra populației precum și la eficientizarea acțiunilor forțelor de ordine. El are rolul de a asigura atât orientarea și circulația în siguranță a pietonilor și vehiculelor pe timp de noapte, cât și crearea unui corespunzător în orele fără lumină naturală.

Principalele funcțiuni ale iluminatului public sunt:

- Iluminatul căilor rutiere
- Iluminatul zonelor rezidențiale
- Iluminatul zonelor comerciale
- Iluminatul zonelor de plimbare
- Iluminatul parcurilor și grădinilor
- Iluminatul clădirilor și monumentelor
- Iluminatul festiv și peisagistic

Sistemul de iluminat public, definit conform Legii 230/2006 a serviciului de iluminat public este ansamblu format din:

- Puncte de aprindere

- Cutii de distribuție
- Cutii de trecere
- Linii electrice de joasă tensiune subterane sau aeriene
- Fundații, stâlpi, instalații de legare la pământ
- Console
- Corpuri de iluminat
- Accesorii, conductoare, izolatoare, cleme, armături
- Echipamente la comandă, automatizare și măsurare utilizate pentru iluminatul public

Iluminatul public trebuie să îndeplinească condițiile prevăzute de normele lumino-tehnice, fiziologice, de siguranță a circulației și de estetică a circulației, în următoarele condiții:

- Utilizarea rațională a energiei electrice
- Reducerea costului investițiilor
- Reducerea cheltuielilor anuale de exploatare a instalațiilor electrice de iluminat

Realizarea unui iluminat corespunzător determină, în special, reducerea cheltuielilor indirecte, reducerea numărului de accidente pe timp de noapte, reducerea riscului de accidente rutiere, reducerea numărului de agresiuni, îmbunătățirea climatului social și cultural prin creșterea siguranței activităților pe durata nopții.

Studiile efectuate pe plan mondial arată o îmbunătățire continuă a nivelului de iluminat public. Creșterea nivelului de iluminare determină creșterea nivelului investițiilor și conduce la reducerea pierderilor indirecte datorate evenimentelor rutiere. Astfel, experiența unor țări vest-europene arată că pe durata nopții riscul de accidente este de 1,6 ori mai mare față de zi și cu o gravitate mult mai mare (numărul de morți de 5,4, iar numărul de răniți de 2,1 ori mai mare față de lumina naturală).

Asigurarea unui iluminat corespunzător poate conduce la o reducere cu 30% a numărului total de accidente pe timp de noapte pentru drumurile urbane, cu 45% pe cele rurale și cu 30% pentru autostrăzi. Totodată, iluminatul corespunzător al trotuarelor reduce substanțial numărul de agresiuni fizice, conducând la creșterea siguranței populației pe timpul nopții.

Sistemele de iluminat stradal din țara noastră necesită încă eforturi importante pentru creșterea parametrilor lumino-tehnici, energetici și economici, pentru ca, în general, nivelurile de luminanță și iluminare pe baza cărora sunt proiectate instalațiile actuale sunt reduse în raport cu normele europene, determinând o securitate scăzută a traficului și a circulației pietonale.

Aglomerările urbane au presupus în epoca modernă prelungirea activităților diurne cu mult dincolo de apusul soarelui ca necesități și stil de viață. Dacă la asta se adaugă nevoia omului de a-și contempla continuu realizările este lesne de înțeles preocuparea pentru realizarea diverselor sisteme de iluminat public. O dată cu creșterea în intensitate a traficului rutier, ceea ce a implicat și perfecționarea sistemelor de semnalizare, a apărut ca necesară o abordare serioasă și profesională a iluminatului public atât din partea specialiștilor cât și a edililor. Această activitate a realizat o conjuncție fericită cu eforturile instituțiilor preocupate de combaterea și diminuarea fenomenului infracțional.

O privire de ansamblu asupra conceptului de iluminat public ne ajută să înțelegem funcțiunile, arhitectura și costurile sale, ceea ce poate genera strategii și soluții în gestionarea întregului sistem.

Avantajele unui iluminat public de calitate sunt:

- Scăderea costurilor comunității

- Reducerea accidentelor
- Utilizarea eficientă a rețele de drumuri
- Confort psihic și vizual

Specific abordării iluminatului public în România este reducerea bugetelor pentru iluminatul stradal în timp ce costurile cu energia și întreținerea cresc. Din câte se poate observa, problematica iluminatului public este destul de complexă.

Începând din ianuarie 2003 există reglementări legislative referitoare la activitățile care au în centru acest iluminat. Astfel, prin apariția Legii serviciului de iluminat public nr.230/2006 au fost definite următoarele:

- Legislația aplicabilă procedurilor de achiziție a serviciilor de iluminat public
- Organismul de monitorizare și control al serviciilor ANRSC
- Modul de gestionare a serviciilor de iluminat public
- Factorii de referință (nivel de iluminare, capacitate managerială, etc.)
- Relația operator-beneficiar

Teoretic, conform legislației în vigoare, orice administrație publică locală înțelege că:

- Este obligată să înființeze (dacă nu există) un serviciu de iluminat public, dar nu unul oarecare, ci unul capabil să respecte cerințele impuse de ANRSC prin procedură de licențiere/autorizare.
- Este obligată să întrețină și să mențină sistemul de iluminat public (prin gestiune directă sau prin delegare de gestiune), astfel încât acesta să corespundă normelor impuse prin SR EN 13433

În conformitate cu prevederile Legii 51/2006 – Legea serviciilor comunitare de utilități publice, ale Legii 230/2006 – Legea serviciului de iluminat public, înființarea, organizarea, coordonarea, monitorizarea și controlul serviciului de iluminat public, precum și înființarea, dezvoltarea, modernizarea, administrarea și exploatarea sistemelor de iluminat public intră în competența exclusivă a autorităților administrației publice locale.

Gestiunea serviciului, reprezintă modalitatea de organizare, funcționare și administrare a serviciului în scopul furnizării/prestării acestuia în condițiile stabilite de autoritățile administrației publice locale.

Gestiunea serviciului public se poate organiza în următoarele modalități:

- Gestiune directă
- Gestiune delegată

Modalitatea de gestiune a serviciului se stabilește prin hotărâri ale autorităților deliberative a unităților administrativ-teritoriale, în funcție de natura și starea serviciului, de necesitatea asigurării celui mai bun raport preț/calitate, de interese actuale și de perspectivă ale unităților administrativ-teritoriale, precum și de mărimea și complexitatea sistemului.

Delegarea gestiunii serviciului reprezintă acțiunea prin care o unitate administrativ-teritorială atribuie unuia sau mai multor operatori titulari de licență atât gestiunea propriu-zisă a serviciului ori a unei activități din sfera serviciului a căruia/cărei răspundere o are, cât concesiunea infrastructurii tehnico-edilitare aferente acestuia/acesteia. Delegarea gestiunii serviciului implica dreptul și obligația

operatorului de a administra și exploata sistemul de utilități publice aferente serviciului/activității delegate.

În cazul gestiunii delegate, autoritățile administrației publice locale transferă, în totalitate ori numai în parte, drepturile și obligațiile cu privire la asigurarea serviciului iluminat public și administrarea exploatarea unui operator care poate fi societate comercială cu capital public, privat sau mixt.

În cazul gestiunii delegate, autoritățile administrației publice locale păstrează, în conformitate cu competențele ce le revin, potrivit legii, respectiv a programelor de dezvoltare a sistemelor de utilități publice, precum și obligația de a urmări, de a controla și de a supraveghea modul în care se realizează serviciile de utilități publice, respectiv:

- a) Modul de respectare și de îndeplinire a obligațiilor contractuale asumate de operatori, inclusiv în relația cu utilizatorii
- b) Calitatea serviciilor furnizare/prestate
- c) Indicatori de performanță ai serviciilor furnizate/prestate
- d) Modul de administrare, exploatare, conservare și menținere în funcțiune, dezvoltare sau modernizare a sistemelor de utilități publice
- e) Modul de formare, stabilire, modificare și ajustare a prețurilor și tarifelor pentru serviciile de utilități publice

Operatorii de servicii își desfășoară activitatea numai în baza licenței eliberate de autoritatea de reglementare competentă. Conform prevederilor art.49, alin(1a2) din Legea 51/2006, "în cazul atribuirii directe a contractului de delegare a gestiunii serviciilor de utilități publice, obținerea licenței este o condiție suspensivă pentru executarea contractului de delegare a gestiunii. Operatorul are obligația de a solicita și obține eliberarea licenței în termen de 3 luni de la data semnării contractului de delegare a gestiunii."

Studiul de oportunitate se elaborează și se aprobă, în termen de 6 luni de la luarea deciziei privind delegarea gestiunii serviciilor ori de la primirea unei propuneri formulate de un investitor interesat, în vederea fundamentării și stabilirii soluțiilor optime de delegare a gestiunii serviciului, odată cu documentația de atribuire a contractului de delegare a gestiunii.

Studiul de oportunitate reprezintă analiza tehnico-economică și de eficiență a costurilor de operare pentru furnizarea/prestarea serviciului/activității/activităților, precum și pentru administrarea și exploatarea sistemelor de utilități publice aferente și cuprinde cel puțin următoarele elemente:

- Identificarea serviciului/activității, a ariei teritoriale și a sistemului a cărui gestiune urmează să fie delegată
- Situația economico-financiară actuală a serviciului
- Investițiile considerate necesare pentru modernizarea, îmbunătățirea calitativă și cantitativă, precum și a condițiilor sociale și de mediu și extinderea serviciului
- Motivele de ordin economico-financiar, social și de mediu, care justifică delegarea gestiunii
- Nivelul minim al redevenței, după caz
- Durata estimată a contractului de delegare

Pe de o parte, avem constrângerile legale, procedura de licențiere/autorizare de către ANRSC a operatorilor și standardizarea iluminatului căilor rutiere, iar pe de altă parte, o primărie se confruntă cu o multitudine de priorități costisitoare, programe de dezvoltare, integrare sau politice, dar mai ales cu o lipsă acută de fonduri.

Autoritatea publică locală în calitate de autoritate contractantă, urmărește ca utilizatorii (persoane fizice, asociații de proprietari, agenți economici, instituții publice, etc.) să beneficieze de un serviciu care să corespundă condițiilor minime ale Regulamentului de Iluminat a U.A.T. Brestovat, a legislației în domeniu și a normelor europene privind creșterea standardului de calitate în executarea serviciilor de iluminat.

Serviciile de iluminat public se organizează și funcționează conform principiilor stabilite de Legea nr.51/2006 privind serviciile comunitare de utilități publice și Legea nr.230/2006 a serviciului de iluminat public, trebuie să asigure satisfacerea următoarelor cerințe:

- Ridicarea gradului de civilizație
- Creșterea confortului și a calității vieții
- Creșterea gradului de securitate individuală și colectivă în cadrul colectivităților locale
- Asigurarea siguranței circulației rutiere și pietonale

În cazul gestiunii delegate, autoritățile administrației publice locale apelează la un contract de delegare a gestiunii pentru realizarea unui serviciu performant prin intermediul unui agent economic autorizat, denumit **Operator**.

Serviciul de iluminat public face parte din sfera serviciilor comunitare de utilități publice, aflate sub coordonarea autorității naționale de reglementare (ANRSC) și în consecință, **operatorii** vor fi atestați de către acesta.

Delegarea gestiunii serviciului de iluminat public prin concesionarea către **operatori** atestați se va face în condiții de transparență, în condițiile legii.

Operatorii care vor participa la selecția organizată pentru atribuirea contractului de concesiune, vor trebui să facă dovada experienței și capacității tehnice, financiare și operaționale în gestionarea unor servicii similare și de a răspunde la cerințele specifice ce vor fi prevăzute în caietul de sarcini ce va fi aprobat de Consiliul Local al U.A.T. Brestovat.

Operatorul selecționat trebuie să respecte următoarele condiții:

- Adaptabilitate la cerințele concrete, diferențiate în timp și spațiu, ale comunității locale
- Satisfacerea judicioasă, echitabilă și nepreferențială a tuturor membrilor comunității locale, în calitatea lor de utilizatori ai serviciului
- Administrarea și gestionarea serviciului în interesul comunităților locale
- Respectarea reglementărilor specifice în vigoare din domeniul transportului, distribuției și utilizării energiei electrice
- Respectarea standardelor minime privind iluminatul public, prevăzut de normele interne și de cele ale Uniunii Europene în acest domeniu

În cazul gestiunii directe se presupune ca autoritatea locală să organizeze serviciul de iluminat public, ceea ce implică înființarea, finanțarea, angajarea de personal calificat, dotarea cu echipamente și utilaje, coordonarea, asigurarea funcționării acestui serviciu și nu în ultimul rând obținerea licenței de operare de la **A.N.R.S.C.**

II.2. Aspecte privind politicile publice relevante

În ultima perioadă, serviciul de iluminat public a avut ca evoluție o dinamica accelerată. Problemele de bază ale serviciului au fost rezolvate prin stabilirea unui cadru legislativ unitar, includerea serviciului în cadrul serviciilor comunitare de utilități precum și reglementarea modalităților de gestiune a acestuia.

Dacă e să privim aspectul delegării S.I.P. se poate constata, cel puțin la nivelul municipiilor, că peste 90% din municipiile reședință de județ au ales ca formă de gestiune delegarea serviciului către un operator licențiat.

La nivelul U.A.T. Brestovat, sistemul de iluminat public, așa cum este definit de Legea 230/2006 este următorul :

1. Sistemul destinat exclusiv serviciului de iluminat public aparținând domeniului public al U.A.T. Brestovat
2. Sistemul de iluminat, unde iluminatul public se realizează utilizând elementele sistemului de distribuție a energiei electrice, aflat în proprietatea SC E-Distributie S.A.

În conformitate cu prevederile art.43 din Legea 230/2006 "sistemele de iluminat prevăzute la art.2, alin.3 și 4 din Legea 230/2006 (adică sistemul menționate la punctul 2 de mai sus) aflate în prezent în proprietatea unor persoane juridice de drept privat vor fi transferate cu justa despăgubire autorităților publice locale, la cererea acestora."

Totodată, conform art.4 din Legea 230/2006, alin.2, "în situația în care sistemul de iluminat public se încadrează în prevederile art.2, alin.4, autoritățile administrației publice locale au drept de folosință cu titlu gratuit asupra infrastructurii sistemului de distribuție a energiei electrice, pe toată durata existenței acesteia, pe baza unui contract încheiat între autoritățile administrației publice locale și proprietarul sistemului de distribuție a energiei electrice. Prin acest contract se reglementează aspectele cu privire la asigurarea condițiilor pentru prestarea serviciului de iluminat public, cu respectarea echitabilă a drepturilor și obligațiilor tuturor părților implicate."

În vederea organizării serviciului public în conformitate cu prevederile Legii 230/2006 a serviciului de iluminat public, U.A.T. Brestovat a perfectat contractul de folosință sistemului de iluminat public cu SC E-Distributie S.A, cu nr .17/11.04.2018.(**Anexa 3**)

III. Fezabilitatea tehnica a realizării serviciului de iluminat public în U.A.T. Brestovat de către un serviciu specializat al primăriei sau delegarea acestuia.

Sistemul de iluminat public în U.A.T. Brestovat constă în existența unui ansamblu tehnologic și funcțional, alcătuit din:

- Puncte de aprindere

- Cutii de distribuție
- Cutii de trecere
- Linii electrice de joasă tensiune (subterane și aeriene)
- Fundații
- Stâlpi
- Instalații de legare la pământ
- Console
- Corpuri de iluminat
- Accesorii, conductoare, izolatoare, cleme, armături
- Echipamente de comandă, automatizare și măsurare utilizate pentru iluminatul public

Starea generală a sistemului de iluminat public din U.A.T. Brestovat este relativ corespunzătoare și este subiectul unei modernizări prin înlocuirea vechilor lampi cu unele noi, tehnologie LED.

Echipamentele (rețele electrice, corpuri de iluminat și componentele acestora) au un grad ridicat de uzură fizică (probleme de etanșeitate, mătuire oglinzi și dispersor, geam protecție, etc.) dar și uzură morală din cauza faptului că tehnologia folosită în sistemul de iluminat public actual – becuri cu sodiu, balasturi electromagnetice, etc. – față de noua tehnologie care folosește echipamente cu LED care permit un control (telegestiune) până la nivel de punct luminos dar și realizarea unui consum de energie electrică mai scăzut față de tehnologia actuală..

Pentru aceasta este nevoie de întreținerea, menținerea și repararea acestui sistem de iluminat public pentru a se asigura o funcționare eficientă și economică a acestuia.

Inventarul corpurilor de iluminat este următorul:

Anexa 1, Tabelele 1 – 5 .

Inventarul punctelor de măsură este următorul:

Anexa 2, Tabel 2

IV. Fezabilitatea economică a realizării serviciului de iluminat public în U.A.T. Brestovat de către un serviciu specializat al primăriei sau delegarea acestuia.

Reclamațiile cetățenilor se primesc la Primăria U.A.T. Brestovat. În baza acestora, se va solicita operatorului economic intervenția pentru remedierea acestora.

Defectele privind aparatele de iluminat public se rezolvă în termene ce nu depășesc 48 ore de la înregistrare.

Durata minima privind rezolvarea sesizărilor și reclamațiilor în termen scurt se datorează și faptului că operatorul beneficiază de asistență tehnică centralizată care constă în înlocuirea subansamblelor defecte prin punerea la dispoziție a unui corp nou iluminat ce este montat imediat și reținerea corpului cu defecte pentru verificare și reparații la sediul central.

În cazul gestiunii directe, pentru această operațiune ar trebui să existe atât un contract de prestare servicii cu o firmă specializată cât și stocuri suficiente care să asigure înlocuirea în timp util a subansamblelor defecte.

Menționăm că existența acestor stocuri de materiale ar presupune imobilizarea unor resurse financiare destul de importante.

V. Fezabilitatea financiară a realizării serviciului de iluminat public în U.A.T. Brestovat de către un serviciu specializat al primăriei sau delegarea acestuia.

V.1. Consumul de energie electrică pentru iluminatul public din U.A.T. Brestovat în perioada 2015-2017 și cheltuieli ocazionate de mentenanța sistemului și iluminatul festiv.

Tarifarea consumului de energie electrică la nivelul U.A.T. Brestovat se face conform tarifelor negociate cu furnizorul Enel Energie S.A. Cheltuielile de funcționare ale unui sistem de iluminat public se compun din cheltuielile cu factura de energie electrică, cheltuielile de întreținere și cheltuielile cu iluminatul festiv .

Cheltuielile generate de factura de energie electrică cu iluminatul public în perioada 2015-2017 au fost următoarele :

An 2015 - 68.801,95 Lei

An 2016 – 46.705,09 Lei

An 2017 - 31.743,51 Lei

Cheltuielile cu întreținerea sistemului de iluminat public în perioada 2015-2017 :

An 2015 - 7.330,55 Lei

An 2016 – 8.372,77 Lei

An 2017 - 3.706,60 Lei

Cheltuielile cu iluminatul festiv în perioada 2015-2017 :

An 2015 - 0 Lei

An 2016 – 0 Lei

An 2017 - 0 Lei

V.2. Delegare serviciu iluminat public vs. Gestiune interna serviciu iluminat public

Existența unui serviciu propriu al primăriei, cu personal specializat și cu dotarea tehnică necesară prestării unui serviciu de calitate, ar presupune importante costuri financiare pentru dotarea lui, pentru personal, pentru licențiere, pentru întreținere, pentru reparații, etc.

Pt gestiunea internă și organizarea serviciului de iluminat public de către U.A.T. Brestovat , este necesară următoarea structură **minimă** de personal:

- 1 electricieni de intervenție
- 1 maestru coordonator
- 1 inginer șef de serviciu
- 1 angajat pe parte logistică / administrativă

Această structură este o structură minimă de personal, care poate asigura doar lucrări de intervenție și reparații mici, punctuale, nu și lucrări de extindere, pentru acestea din urmă trebuind contractate firme specializate.

Bugetul **minim** este:

1. Achiziție de utilaje (o autospecială, tip PRB) – **240.000 lei**
2. Achiziție de scule și dispozitive – **30.000 lei**
3. Cheltuieli pentru dotări administrative – **10.000 lei**

Total 280.000 lei

Bugetul **minim** de cheltuieli anuale este:

- 1.. Cheltuieli salariale **200.000 lei**
2. Cheltuieli combustibil **25.000 lei**
3. Alte cheltuieli (atestare ANRE, ANRSC. alte cheltuieli) **15.000 lei**

Total 240.000 lei

După cum se vede, cheltuielile ar fi foarte mari, în condițiile în care el poate asigura doar o parte din activitățile serviciului de iluminat public. De asemenea, calitatea prestării serviciului de iluminat nu este una foarte bună, deoarece personalul redus nu poate acoperi decât maxim două schimburi în timpul săptămânii. Necesitatea intervențiilor la instalația de iluminat public nu are frecvență mare, un defect poate apare la câteva zile sau chiar săptămâni. Nici lucrările de întreținere planificate nu necesită o durată foarte mare. De aceea, personalul unui eventual serviciu de iluminat

public organizat de autoritățile locale nu ar avea încărcare 100% în timpul programului de lucru, în majoritatea timpului lipsind activitatea.

Orice agent economic care prestează un serviciu sau o activitate din cadrul unui serviciu comunitar de utilitate publică este obligat să se licențieze.

Prima condiție necesară pentru licențiere și cea mai importantă este obținerea de către aceasta a unui atestat de la ANRE.

Prin atribuirea contractului de concesiune a serviciului de iluminat public a U.A.T. Brestovat către un operator licențiat și autorizat, dotarea tehnică necesară desfășurării serviciului se va asigura prin grija acestuia. În analiza fezabilității financiare, principalul indicator pe care îl urmăresc toți utilizatorii îl constituie prețul practicat.

Aplicarea de către operator a prețurilor aprobate de către Consiliul Local al U.A.T. Brestovat este obligatorie. Prețurile avizate trebuie să respecte următoarele cerințe:

- a) Asigurarea prestării serviciilor la nivelurile de calitate, a regulamentului de organizare și funcționare a serviciului și prin contractul de concesiune, după caz
- b) Realizarea unui raport calitate/cost cât mai bun pentru serviciile furnizate/prestate pe perioada angajată și asigurarea unui echilibru între riscurile și beneficiile asumate de părțile contractante
- c) Asigurarea exploatării și întreținerii eficiente a bunurilor aparținând domeniului public și privat al unităților administrativ-teritoriale afectate serviciilor de iluminat al U.A.T. Brestovat

V.3. Analiza SWOT

Analiza puncte tari și puncte slabe ale tipurilor de gestiune și anume gestiunea directă și gestiunea delegată.

TIP GESTIUNE	AVANTAJE	DEZAVANTAJE
-----------------	----------	-------------

GESTIUNE DIRECTĂ

- Menținerea responsabilității operatorului față de populația deservită
- Tarife mai mici decât în varianta gestiunii delegate (neexistând profit)
- Menținerea autorității nemijlocite a Consiliului Local asupra activității

- Ritm lent de întreținere și reparații, bazat exclusiv pe fluxul de numerar din exploatarea și pe sumele puse la dispoziție de către ordonatorul de credite

- U.A.T. Brestovat ar trebui să furnizeze în continuare fonduri și garanții în calitate de acționat unic (dacă se organizează un SA/SRL pentru operarea serviciului)

- Creșterea numărului de personal din cadrul aparatului propriu al U.A.T. Brestovat, personal care ar trebui să se ocupe de serviciul respectiv

Costurile ce ar fi suportate de U.A.T. Brestovat în cazul gestiunii proprii la începerea activității:

- Autovehicule, utilaje și dotări specializate necesare prestării serviciului
- Cheltuieli cu combustibili, materii, materiale, personal calificat – instruirea personalului (este obligatoriu pentru obținerea licenței de operare a serviciului)
- Costurile de licențiere ANRSC a viitorului compartiment ce se va ocupa de iluminatul public

GESTIUNE DELEGATĂ

- Parametrii serviciilor vor fi clar definite în contract cu mecanisme care impun ca majoritatea riscurilor de execuție și exploatare să treacă la operator

- Din momentul când operatorul își intră în drepturi, serviciile de întreținere și reparații se accelerează. Profitul operatorului va genera nevoia de schimbare urgentă a proceselor interne și a relațiilor cu clienți din U.A.T. Brestovat și va avea calitatea de reglementator/supervizor a conformării operatorului la cerințele impuse în contract și nu de gestiunea directă a serviciului

- U.A.T. Brestovat va avea dreptul la control final asupra derulării serviciului, având posibilitatea de a desființa delegarea de gestiune în cazul în care operatorul are activitate defectuoasă, sunt necesare clauze de penalizare și reziliere prevăzute în contract

- U.A.T. Brestovat are putere

- U.A.T. Brestovat trebuie să își adapteze rolurile de administrator și reglementator pe durata contractului și va trebui să se concentreze pe negociere, supervizare și monitorizare

- U.A.T. Brestovat trebuie să asigure finanțarea prestării serviciului

VI.Aspecte referitoare la mediu

Iluminatul public are implicații directe și în protecția mediului prin mai mulți factori:

- Prin utilizarea eficientă a energiei (reducerea consumurilor nejustificate, utilizarea echipamentelor performante cu consumuri reduse de energie).
- Reducerea poluării luminoase prin orientarea aparatelor de iluminat spre suprafața căii de circulație (aparatele de iluminat nu pot fi utilizate pe post de "reflectoare").

VII.Aspecte sociale

S-au identificat următoarele aspecte sociale:

- Creșterea gradului de civilizație, a confortului și a calității vieții cu o puternică componentă socială, designul sistemelor de iluminat carosabil sau pietonal generează o imagine specifică a fiecărui oraș sau spațiu, reprezentând elemente de micro-arhitectură prin care se transmite foarte mult cu minim de limbaj formal
- Creșterea gradului de securitate individuală și colectivă în cadrul comunităților locale, asigurarea siguranței circulației rutiere și pietonale, realizarea unei infrastructuri edilitare moderne, funcționarea și exploatarea în condiții de siguranță, rentabilitate și eficiență economico-socială a comunității locale.

VI. Aspecte instituționale

Durata estimată a delegării de gestiune

Ținând cont de faptul că așa cum reiese din prezentul studiu de oportunitate, delegatarul acestui serviciu nu are obligația de a realiza investiții care să presupună o durată minimă de amortizare, propunem ca delegarea Serviciului de Iluminat în U.A.T. Brestovat, să se facă pe o perioadă de 2 ani cu posibilitatea de a fi prelungit pentru o perioadă egală cu cel mult jumătate din durata sa inițială, prin acordul de voință al părților, care vor încheia un act adițional cu cel puțin 60 de zile înainte de expirarea acestuia.

VII. Concluzii

Argumentele expuse mai sus relevă **necesitatea** și **posibilitatea** realizării Serviciului de Iluminat Public în U.A.T. Brestovat **prin delegarea prin delegarea gestiunii serviciului unui operator autorizat în condițiile legii** și corespunde nevoilor actuale ale comunității în vederea prestării unui serviciu.

Totodata se recomanda :

-efectuarea analizei tehnico-economice a sistemului de iluminat public al UAT Brestovat privind volumul investițiilor necesare pentru modernizare

- elaborarea unor politici publice /strategiei de dezvoltare a SIP Brestovat

Ținând cont de cele expuse mai sus considerăm că este oportun ca modalitatea/forma de gestiune a Serviciului de Iluminat Public în U.A.T. Brestovat să fie **gestiunea delegată.**

Anexe

CONSILIUL LOCAL AL COMUNEI BRESTOVAT
Anexa 1

TABEL NR. 1

Posturile de transformare

Numar inventar	Nr. Mijloc fix	Descriere mijloc fix	Observatii
3334787	130000002938	Echipament T 5308	Lucaret Releu TV
3334788	130000002939	Echipament T 5309	Lucaret-Sat
3334789	130000002940	Echipament T 5310	Tes-Sat
3334790	130000002941	Echipament T 5311	Brestovat -Sat
3334791	130000002942	Echipament T 5312	Brestovat SMA
3334792	130000002943	Echipament T 5313	Hodos
3334024	130000002312	Echipament T 5372	Cosari-CAP
3334023	130000002311	Echipament T 5373	Cosari-Sat
3301842	130000000803	Echipament T 5388	Tes-Agromec

CONSILIUL LOCAL AL COMUNEI BRESTOVAT
Anexa 4

INVENTARUL CORPURILOR DE ILUMINAT - SINTEZA
LOCALITATE BRESTOVAT

Nr. Crt	DENUMIREA TRONSONULUI	NUMĂRUL STĂLPILOR DE SUSTINERE	NUMĂRUL CORPURILOR/ STĂLPILOR	TIPUL SURSEI DE LUMINĂ	PUTEREA INSTALATĂ W	DENUMIREA STAȚIEI DE ALIMENTARE	IDENTIFICAREA PUNCTULUI DE CONECTARE/ DECONECTARE	IDENTIFICAREA PUNCTULUI DE MĂSURĂ (locatie/putere/serie/scad. metro)
001	TRONSOANE STRAZI BRESTOVAT	155	63	FL	2268	CONF ANEXA I	CONF ANEXA I	CONF F.F. FURNIZOR
	Total	155	63	FL	2268 W			

I – incandescent,

FL – fluorescente,

LVM – vapori cu mercur

LVS – vapori cu sodium

FE – fără electrozi

LED,

ALT. - alte

CONSILIUL LOCAL AL COMUNEI BRESTOVAT
Anexa 4

INVENTARUL CORPURILOR DE ILUMINAT - SINTEZA
LOCALITATE TES

Nr. Crt	DENUMIREA TRONSONULUI	NUMĂRUL STĂLPILOR DE SUSTINERE	NUMĂRUL CORPURILOR/ STĂLPILOR	TIPUL SURSEI DE LUMINĂ	PUTEREA INSTALATĂ W	DENUMIREA STATIEI DE ALIMENTARE	IDENTIFICAREA PUNCTULUI DE CONECTARE/ DECONECTARE	IDENTIFICAREA PUNCTULUI DE MĂSURĂ (locatie/putere/serie/scad. metro)
001	TRONSOANE STRAZI TES	88	76	FL	2736	CONF ANEXA I	CONF ANEXA I	CONF F.F. FURNIZOR
	Total	88	76	FL	2736 W			

I – incandescent,
FL – flourescente,
LV/M – vapori cu mercur
LVS – vapori cu sodium

FE – fără electrozi
LED,
ALT. - alte

CONSILIUL LOCAL AL COMUNEI BRESTOVAT
Anexa 4

INVENTARUL CORPURILOR DE ILUMINAT - SINTEZA
LOCALITATE LUCARET

Nr. Crt	DENUMIREA TRONSONULUI	NUMĂRUL STĂLPILOR DE SUSTINERE	NUMĂRUL CORPURILOR/ STĂLPILOR	TIPUL SURSEI DE LUMINĂ	PUTEREA INSTALATĂ W	DENUMIREA STAȚIEI DE ALIMENTARE	IDENTIFICAREA PUNCTULUI DE CONECTARE/ DECONECTARE	IDENTIFICAREA PUNCTULUI DE MĂSURĂ (locatie/putere/serie/scad. metro)
001	TRONSOANE STRAZI LUCARET	84	29	FL	1044	CONF ANEXA I	CONF ANEXA I	CONF F.F. FURNIZOR
	Total	84	29	FL	1044 W			

I – incandescent,
FL – flourescente,
LVM – vapori cu mercur
LVS – vapori cu sodium

FE – fără electrozi
LED,
ALT. - alte

CONSILIUL LOCAL AL COMUNEI BRESTOVAT
Anexa 4

INVENTARUL CORPURILOR DE ILUMINAT - SINTEZA
LOCALITATE HODOS

Nr. Crt	DENUMIREA TRONSONULUI	NUMĂRUL STĂLPILOR DE SUSTINERE	NUMĂRUL CORPURILOR/ STĂLPILOR	TIPUL SURSEI DE LUMINĂ	PUTEREA INSTALATĂ W	DENUMIREA STAȚIEI DE ALIMENTARE	IDENTIFICAREA PUNCTULUI DE CONECTARE/ DECONECTARE	IDENTIFICAREA PUNCTULUI DE MĂSURĂ (locatie/putere/serie/sead. metro)
001	TRONSOANE STRAZI HODOS	39	16	FL	576	CONF ANEXA I	CONF ANEXA I	CONF F.F. FURNIZOR
	Total	39	16	FL	576 W			

I – incandescent,
FL – fluorescente,
LVM – vapori cu mercur
LVS – vapori cu sodium

FE – fără electrozi
LED,
ALT. - alte

CONSILIUL LOCAL AL COMUNEI BRESTOVAT
Anexa 4

INVENTARUL CORPURILOR DE ILUMINAT - SINTEZA
LOCALITATE COSARII

Nr. Crt	DENUMIREA TRONSONULUI	NUMĂRUL STĂLPILOR DE SUSTINERE	NUMĂRUL CORPURILOR/ STĂLPILOR	TIPUL SURSEI DE LUMINĂ	PUTEREA INSTALATĂ W	DENUMIREA STAȚIEI DE ALIMENTARE	IDENTIFICAREA PUNCTULUI DE CONECTARE/ DECONECTARE	IDENTIFICAREA PUNCTULUI DE MĂSURĂ (locație/putere/serie/scad. metro)
001	TRONSOANE STRAZI COSARII	138	45	FL	1620	CONF ANEXA I	CONF ANEXA I	CONF F.F. FURNIZOR
	Total	138	45	FL	1620 W			

I – incandescent,
FL – fluorescente,
LVM – vapori cu mercur
LVS – vapori cu sodium

FE – fără electrozi
LED,
ALT. - alte